

Ε.Α.Ν.Δ.Α.

Ένωση Ασκουμένων
& Νέων Δικηγόρων Αθηνών

Σεμινάρια προετοιμασίας υποψηφίων δικηγόρων 2022 Α΄

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Εισηγητής: Παναγιώτης Α. Γεωργαντόπουλος, Δικηγόρος,
ΜΔΕ Εμπορικού Δικαίου

ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

- Αστική εταιρεία χωρίς / με νομική προσωπικότητα
- Ομόρρυθμη Εταιρεία
- Ετερόρρυθμη εταιρεία
- Αφανής Εταιρεία
- Κοινοπραξία
- ΕΟΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

- Ανώνυμη Εταιρεία
- Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
- Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία
- Ετερόρρυθμη εταιρεία κατά μετοχές

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ - ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

- Εταιρική Σύμβαση
- Κοινός Σκοπός
- Προσωποπαγής χαρακτήρας
- Ευρεία ελευθερία των εταίρων στις εσωτερικές σχέσεις.
- Αναγκαστικού δικαίου ρυθμίσεις στις εξωτερικές σχέσεις για την προστασία των τρίτων και την ασφάλεια των συναλλαγών.
- Αρχή της αυτοδιαχείρισης (αναγκαστικό δίκαιο)
- Δεν υφίσταται υποχρέωση καταβολής συμπληρωματικών εισφορών χωρίς τη συναίνεση των μελών 745 ΑΚ. Γενικός κανόνας που ισχύει τόσο στις προσωπικές όσο και στις κεφαλαιουχικές εταιρείες.

ΟΜΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- Άρθρα 249-269 Ν. 4072/2012 και 741επ. ΑΚ (αρ. 249§2) εκτός 758 και 761 ΑΚ
- Προσωπική εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και τα μέλη ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρον
- Διαφορές με την Αστική Εταιρεία:
  - (1) Εμπορική εταιρεία κατά το ουσιαστικό σύστημα
  - (2) Νομική προσωπικότητα και εταιρική περιουσία, φορέας της οποίας είναι η ίδια
  - (3) Ευθύνη των εταίρων απεριόριστη και εις ολόκληρον. Οι εταίροι έχουν εμπορική ιδιότητα. Πλέον όμως δεν συμπτωχεύουν.
  - (4) Δημοσιότητα στο ΓΕΜΗ και δράση με εταιρική επωνυμία.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ - ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- Εταιρική σύμβαση μεταξύ δύο τουλάχιστον προσώπων, δεν νοείται μονομελής όπως και στην Αστική Εταιρεία.
- Το άρθρο 251 ορίζει το περιεχόμενο: (1) όνομα και κατοικία των εταίρων (2) εταιρική επωνυμία (3) έδρα (4) σκοπός (5) εκπρόσωπος. Ορθ. και εισφορές (741 ΑΚ)
- Υποχρεωτική δημοσιότητα με τη σύμπραξη όλων των εταίρων (251§1)
- Συστατική για την ίδρυση (251§2) αποκτά νομική προσωπικότητα
- Κατά κανόνα δηλωτική, εκτός από τροποποιήσεις του καταστατικού όπως μετατροπή, συγχώνευση, λύση που έχουν συστατικό. Σημαντική ώστε να αντιτάσσεται στους καλόπιστους τρίτους (αρ. 16§3 ν. 3419).
- 251§3 εδ. α' – Μη δημοσιευμένη ΟΕ: Έναντι των τρίτων ισχύει ο Ν. 4072, άρα απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη και ατομική εκπροσώπηση. Στις μεταξύ τους σχέσεις όσα συμφώνησαν
- 251§3 εδ. β' - Αν μια εταιρεία δεν δημοσιεύθηκε είναι ανυπόστατη ως εταιρεία και ν.π. και μόνο ασκεί εμπορική δραστηριότητα, αποκτά ικανότητα δικαίου.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΣΩ (ΑΡ. 252-256)

Ενδοτικό δίκαιο – Αρχή ελευθερίας βουλήσεως (όπως και στην Αστική Εταιρεία)

1) ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

- Αρχή της αυτοδιαχείρισης (αρ. 254) ≠ Συλλογική διαχείριση (Αστική Εταιρεία)
- Νόμιμη διαχείριση ≠ Καταστατική (κάθε διαμόρφωση)
- Σε περίπτωση επείγοντος ισχύει το 751 ΑΚ
- Δικαίωμα εναντίωσης (αρ. 254§2 εδ β')
- 254§3 – περιορισμός της εξουσίας διαχείρισης στις πράξεις συνήθους διοίκησης. Εκτός συνήθους διοίκησης απαιτείται συναίνεση όλων των εταίρων (και μη διαχειριστών).

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΣΩ (ΑΡ. 252-256)

2) ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

- 253 – Κανόνας η ομοφωνία αλλά επιτρέπεται να συμφωνηθεί η πλειοψηφία [με βάση των αριθμό των εταίρων όχι το ύψος εισφορών εν αμφιβολία]
- Αφορά τροποποιήσεις καταστατικού – όχι διαχείριση
- Πράξεις διαχείρισης εκτός συνήθους (254§3)
- 752 ΑΚ – Ανάκληση διαχειριστή – Σπουδαίος λόγος
- Συστατική η δημοσίευση των τροποποιήσεων

3) ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

- Ευθύνη για κάθε πταίσμα (252 εδ β')
- Αρ. 255 – αν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς, στα κέρδη και τις ζημίες συμμετέχουν με το ποσοστό της συμμετοχής τους. Αξίωση καταβολής από τη λήψη απόφασης.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ (ΑΡ. 257-258)

Αναγκαστικό Δίκαιο

1) ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

- 257§1 Νόμιμη εκπροσώπηση – Αρχή της αυτοδιαχείρισης και ατομικής εκπροσώπησης: Κάθε εταίρος μόνος του (χωρίς σύμπραξη)
- ≠ Καταστατική (κάθε διαμόρφωση)
- ≠ Συλλογική εκπροσώπηση (Αστική Εταιρεία)
- Πάντα δεσμεύει εφόσον είναι σαφές ότι συναλλάσσεται για την εταιρεία
- Απεριόριστη (και για πράξεις εκτός της συνήθους διαχείρισης) και μη περιορίσιμη από την εταιρική σύμβαση – αρ. 257§3
- Εξαίρεση αν γνώριζε ο τρίτος την υπέρβαση του σκοπού (257§3β).
- Περιορισμοί από την ετ. σύμβαση δεν προβάλλονται στους τρίτους (257§3γ).
- Ο τρίτος δεν μπορεί να αντιτάξει την ακυρότητα γιατί ο περιορισμός έχει τεθεί υπέρ των εταίρων και όχι υπέρ αυτού.
- Δεν εκτείνεται σε θέματα υπόστασης της εταιρείας ή αρμοδιότητας των εταίρων (π.χ. αύξηση εισφοράς)

ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΞΩ (ΑΡ. 257-258)

2) ΕΥΘΥΝΗ ΕΤΑΙΡΩΝ

- Χαρακτηριστικά: (1) Προσωπική και απεριόριστη (2) Εις ολόκληρον (3) Άμεση, εξωτερική έναντι των εταιρικών δανειστών (4) Πρωτογενής, όχι επικουρική
- Η απεριόριστη και εις ολόκληρον ευθύνη των εταίρων (αρ. 249§1) συνιστά αναγκαστικό δίκαιο (αρ. 258§1).
- Ο εταιρικός δανειστής μπορεί να στραφεί είτε κατά των εταίρων είτε κατά της ΟΕ (920 ΚΠολΔ)
- Ο εναγόμενος εταίρος μπορεί να προβάλει προσωπικές ενστάσεις και ενστάσεις της εταιρείας (258§2) λόγω του παρακολουθηματικού χαρακτήρα.
- Ο εταίρος που κατέβαλε το χρέος έχει τα αναγωγικά δικαιώματα των 487, 488 ΑΚ
- Ο εταίρος που εξέρχεται από την ΟΕ ευθύνεται για τα μέχρι τότε χρέη της εταιρείας για πέντε χρόνια
- Ο εισερχόμενος εταίρος ευθύνεται και για τα προ της εισόδου του χρέη (258§3)
- Πενταετής παραγραφή από τη λύση ή την αποχώρηση ή τον αποκλεισμό (269) από την καταχώριση στο ΓΕΜΗ ή αν καταστεί ληξιπρόθεσμη αργότερα από τότε.

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

- Η εταιρική συμμετοχή δεν είναι ελεύθερα μεταβιβάσιμη ούτε κληρονομή, μόνο εφόσον προβλέπεται στην ετ. συμβ. ή συναινούν όλοι οι εταίροι (αρ. 256)
- Θάνατος, πτώχευση, δικαστική συμπαράσταση = έξοδο εταίρου (αν δεν προβλέφθηκε διαφορετικά [$\neq$ 773, 775 ΑΚ – Λύση Αστ. Ετ.]
- Κληρονόμοι ως ετερόρρυθμοι εταίροι (αρ. 265)
- **Εκούσια έξοδος:** Το αρ. 261 αντί των 766, 767 ΑΚ (καταγγελία) θεσπίζει δικαίωμα εξόδου. Αορίστου χρόνου: Αξίωση για την καταβολή της αξίας της συμμετοχής στο τέλος της εταιρικής χρήσης (αρ. 261§2), Ορισμένου χρόνου: Η έλλειψη σπουδαίου λόγου στερεί την αξίωση για την καταβολή της αξίας της συμμετοχής (αρ. 261§3)

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

- Αποκλεισμός εταίρου
- Από ατομικό δανειστή – αρ. 262 (αναγκαστικό δίκαιο) – Αν είναι άκαρπη η αναγκαστική εκτέλεση κατά της περιουσίας του εταίρου τότε αιτείται τη δικαστική πρόκληση της εξόδου.
- Αποκλεισμός εταίρου από λοιπούς εταίρους – αρ. 263: (1) Σπουδαίος λόγος στο πρόσωπο εταίρου (2) Αίτηση όλων των υπόλοιπων εταίρων στο δικαστήριο (3) Δικαστική απόφαση
- 264§1,2 – καταβολή πλήρους αξίας συμμετοχής και όσων είχε εισφέρει κατά χρήση αυτούσιων
- Ο εξερχόμενος / αποκλειόμενος εταίρος συνεχίζει να ευθύνεται για 5 χρόνια.
- Μονοπρόσωπη ΟΕ (αρ. 267): Εξαίρεση από τη βασική αρχή ότι δεν υπάρχει μονομελής προσωπική εταιρεία. Μόνο για τέσσερις μήνες προκειμένου ο μοναδικός εταίρος να βρει άλλον εταίρο. Προσθήκη Μονοπρόσωπη ΟΕ στην επωνυμία.
- Η άπρακτη πάροδος του 4μήνου οδηγεί σε λύση.

ΛΥΣΗ ΟΜΟΡΡΥΘΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Λόγοι λύσης:

- Πάροδος διάρκειας: Αορίστου ή ορισμένου χρόνου. Αν παρέλθει η διάρκεια και συνεχίσει τότε λογίζεται αορίστου χρόνου (769 ΑΚ)
- Λύση με απόφαση των εταίρων (ομόφωνη καταρχήν ή πλειοψηφική κατά τη σύμβαση)
- Κήρυξη σε πτώχευση
- Δικαστική λύση (259§1δ). – Υποκαθιστά την έκτακτη καταγγελία του ΑΚ. Απαιτείται σπουδαίος λόγος.

ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- Εφαρμοστέο δίκαιο: 271-281 Ν. 4072/2012, οι διατάξεις για την ΟΕ και εμμέσως για την Αστική Εταιρεία (249§2)
- Αρ. 271§1 – Δύο ειδών εταίροι – Τουλάχιστον ένας εταίρος που ευθύνεται απερίοριστα (ομόρρυθμος) και ένας περιορισμένα (ετερόρρυθμος)
- Αρ. 272 – Δεν επιτρέπεται η αναφορά του ονόματος του ετερόρρυθμου εταίρου, δεν οδηγεί σε ακυρότητα αλλά σε απερίοριστη ευθύνη.
- Αποκτά νομική προσωπικότητα με τη δημοσίευση στο ΓΕΜΗ (251§2 και 271§2). Πριν τη δημοσίευση ο ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται σαν ομόρρυθμος (αρ. 280).
- Λόγοι λύσης όπως και ΟΕ
- Αν αποχωρήσει ή αποκλειστεί ο μοναδικός ομόρρυθμος ισχύει το 4μηνο για να καταστεί κάποιος ομόρρυθμος ή να εισέλθει νέος (αρ. 281§1, 267)

ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

- Αρ. 274§1 – Δεν συμμετέχει στη διαχείριση, ούτε στη λήψη (διαχειριστικών) αποφάσεων
- Αρ. 274§2 – Δεν έχει δικαίωμα εναντίωσης, εκτός αν η πράξη υπερβαίνει τη συνήθη διαχείριση ή αν έχει αναλάβει καθήκοντα διαχειριστή.
- Συμμετέχει στα κέρδη και στις ζημίες μέχρι του ποσού της εισφοράς του, εκτός αν συμφωνήθηκε μεγαλύτερο (αρ. 277, 255)
- Αρ. 278§1 – Ο ετερόρρυθμος εταίρος στερείται την οργανική εξουσία εκπροσώπησης
- §2 – Ενδοτικό δίκαιο – Για τις πράξεις εκπροσώπησης που διενεργεί ο ετ. ε.τ ευθύνεται σαν ομόρρυθμος.
- Αρ. 279§1 – Ο ετ. ετ. ευθύνεται περιορισμένα μέχρι του ποσού της εισφοράς του.
- Αρ. 279§2,3 – Αναγκαστικό δίκαιο – ευθύνη και για τα προ της εισόδου του χρέη
- Αρ. 272§2, 278§2 εδ. β, 280 – Πότε αποκτά ευθύνη ως ομόρρυθμος

ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

- Εφαρμοστέο δίκαιο Ν. 4548/2018 (αντικατέστησε τον κ.ν. 2190/1920)
- Χαρακτηριστικά:
- Κεφαλαιουχική αμιγώς
- Εμπορική εταιρεία κατά το τυπικό σύστημα
- Με νομική προσωπικότητα
- Σωματειακή δομή
- Αρχή του χωρισμού της εταιρικής περιουσίας από την ατομική περιουσία των εταίρων
- Μετοχικό κεφάλαιο
- Νομική θέση μετόχου: (1) Ελεύθερη μεταβίβαση μετοχικής σχέσης, (2) Έλλειψη υποχρεώσεων από τη μετοχική σχέση, (3) Η εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης δεν ανάγεται σε μετοχικό δικαίωμα
- Εταιρικό συμφέρον

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4548/2018

- Ονομαστικοποίηση μετοχών – Κατάργηση ανωνύμων μετοχών (σε ισχύ 1.1.2020)
- Δυνατή και η αόριστη διάρκεια
- Ελάχιστο κεφάλαιο 25.000 ευρώ
- Ενισχύονται οι εξουσίες του ΔΣ
- Ανώτατος αριθμός μελών ΔΣ (15)
- Ρύθμιση των ελαττωματικών αποφάσεων ΔΣ
- Τα άρθρα 99-101 αναμορφώνουν τις συναλλαγές με μέλη δσ και συνδεδεμένα μέρη, κανόνας η άδεια δσ και αντιμετώπιση των συμβάσεων χωρίς διακρίσεις
- Δυνατότητα μονομελούς οργάνου διοίκησης (σε «μικρές και πολύ μικρές εταιρίες»)
- Ένωση μετόχων με μορφή σωματείου με νομική προσωπικότητα (αρ. 144)

ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

- Δεν υπάρχει ΑΕ χωρίς μετοχικό κεφάλαιο, εξου και είναι άκυρη η σύσταση της εταιρείας που δεν αναφέρει μ.κ. στο Καταστατικό (5§1δ, 11§1)
- Διαιρείται σε μετοχές
- ≠ Εταιρική περιουσία
- Ελάχιστο κεφάλαιο 25.000 ευρώ (αρ. 15§2). Λόγος δικαστικής λύσης η μη καταβολή (αρ. 165§1)
- Οι μέτοχοι δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής της εισφοράς (22§1)
- Εισφορές σε είδος – Αποτίμηση (αρ. 17)
- Ευθύνη ιδρυτών για μη καταβολή εισφορών και εκτίμηση (αρ.10§2)
- Απαγορεύεται η έκδοση μετοχών κατώτερη του αρτίου (αρ. 35§2)
- Κάλυψη ≠ Καταβολή
- Αρ. 21 – μερική καταβολή κεφαλαίου
- Αρ. 19 – μεταγενέστερη απόκτηση στοιχείων ενεργητικού

ΙΔΡΥΣΗ - ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

- Ίδρυση = Καταστατικό + Ανάληψη μετοχών + Δημοσιότητα
- Καταστατικό: Μπορεί και μονοπρόσωπη ΑΕ (αρ. 4§1). Συστατικός τύπος το συμβολαιογραφικό έγγραφο (αρ. 4§2) ή ιδιωτικό αν ακολουθείται το πρότυπο καταστατικό (ν. 4441/2016)
- Περιεχόμενο αρ. 5-7: Επωνυμία, Σκοπός, Έδρα, Διάρκεια (πλέον και αόριστη), Μετοχικό κεφάλαιο, Μετοχές, Πρώτο ΔΣ, Ίδρυτές
- Αρχή της αυστηρότητας και τυπικότητας Καταστατικού ΑΕ
- Αρ. 9§1 – έλεγχος νομιμότητας από την ΥΜΣ για κοινές ΑΕ κατά το αρ. 4§1 του ν. 4441/2016 – περιορισμένος σε όσα επιφέρουν ακυρότητα
- Αρ. 9§2 – τροποποιήσεις – διοικητική έγκριση και έλεγχος νομιμότητας
- Ελαττωματική ίδρυση: Περιοριστικά αναφερόμενοι λόγοι αρ. 11: (1) Καταστατικό χωρίς έγγραφο του αρ. 4§2, (2) έλλειψη διατάξεων για επωνυμία και σκοπός (3) παράνομος σκοπός (4) έλλειψη διατάξεων για το κεφάλαιο (5) δικαιοπρακτικά ανίκανοι ιδρυτές
- Αρ. 11§7 – αγωγή εντός διετίας (πάντα για παράνομο σκοπό) και κήρυξη μόνο για το μέλλον χωρίς να θίγονται τρίτοι (αρ. 11§5)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- Άρθρα 116-140 Ν. 4548/2018
- Ανώτατο όργανο της Α.Ε. (άρ. 116 εδ. α') – αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση
- Συλλογικό όργανο – Παρέχεται η δυνατότητα να συμμετέχουν όλοι οι μέτοχοι
- Οι αποφάσεις της ΓΣ εκφράζουν τη βούληση του ν.π. κατά κανόνα στις εσωτερικές σχέσεις και όχι έναντι τρίτων
- Αρχή της κεφαλαιουχικής πλειοψηφίας – 1. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία και σπάνια με ομοφωνία, 2. Δεσμεύουν όλους τους μετόχους (και απόντες ή διαφωνούντες) (αρ. 116 εδ. β')

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

- Μεταξύ άλλων εκλέγει και ανακαλεί τα μέλη του ΔΣ, ελέγχει τη διαχείριση και αποφασίζει τη λύση της εταιρείας
- Μπορεί να είναι ιεραρχικά ανώτερη αλλά δεν υποκαθιστά το ΔΣ στη διαχείριση, η οποία αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητά του
- Το άρθρο 117 στην §1 ορίζει τα ζητήματα αποκλειστικής αρμοδιότητας της ΓΣ τα οποία η τελευταία δεν μπορεί να εκχωρήσει και στην §2 ορίζονται οι εξαιρέσεις (που μπορούν να ανατεθούν στο ΔΣ)
- «Αρρύθμιστες» αρμοδιότητες ΓΣ – ιδιαίτερα σημαντικά ζητήματα που έστω και αν αφορούν τη διαχείριση η ΓΣ πρέπει να έχει λόγο, διαπλάθονται νομολογιακά (Αιτ. Έκθ. Ν. 4548/2018 – σκόπιμα δεν προβλέφθηκε)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ - ΕΙΔΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

- Με κριτήριο το χρόνο σύγκλησης
- Τακτική
  - υποχρεωτικά τουλάχιστον μία φορά ανά εταιρική χρήση (συνήθως μέχρι 10.09) – αρ. 119§1
  - αποφασίζει για την έγκριση των ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, τη διάθεσή των ετήσιων κερδών, την έγκριση της διαχείρισης του ΔΣ και για την εκλογή ελεγκτών και για οποιοδήποτε άλλο θέμα αρμοδιότητάς της.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ - ΕΙΔΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

- Έκτακτη

- οποτεδήποτε κρίνει σκόπιμο ή αναγκαίο το διοικητικό συμβούλιο (αρ. 119§2)
- κατόπιν αιτήματος της μειοψηφίας των μετόχων, που εκπροσωπούν το $\frac{1}{20}$ του καταβεβλημένου κεφαλαίου (αρ. 121§1, 141)
- σε περίπτωση που το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας γίνει κατώτερο από το μισό ($\frac{1}{2}$) του κεφαλαίου (αρ. 119§4)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ - ΕΙΔΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ

- Με κριτήριο τη σπουδαιότητα των θεμάτων
- Συνήθης – για λιγότερο σημαντικά και με τη μικρότερη απαρτία και πλειοψηφία
- Καταστατική – είτε τακτική είτε έκτακτη (σύνηθες) για θέματα μείζονος σημασίας για τα οποία απαιτείται τροποποίηση καταστατικού ή για τα οποία να απαιτείται αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία (αρ. 119§3)
- Άλλες διακρίσεις
Αρχική ή Επαναληπτική
ΓΣ όλων των μετόχων ή ιδιαίτερη ΓΣ προνομιούχων μετόχων

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- **Καθολική ΓΣ**
- Παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται μέτοχοι που εκπροσωπούν το σύνολο του κεφαλαίου (ή ο μοναδικός μέτοχος) και κανείς από αυτούς δεν αντιλέγει στην πραγματοποίησή της και στη λήψη αποφάσεων. Σε αυτή την περίπτωση δεν απαιτείται πρόσκληση (Αυτόκλητη) – αρ. 121§5
- Με αυτό τον τρόπο λαμβάνονται εγκύρως αποφάσεις χωρίς πρόσκληση ή για θέματα εκτός ημερήσιας διάταξης ή όταν έχει συγκληθεί γσ από αναρμόδια πρόσωπα ή συνεδριάζει σε άλλο τόπο εκτός της έδρας (120§2)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

1. Με φυσική παρουσία

2. Από απόσταση – χωρίς φυσική παρουσία – «ηλεκτρονική γσ» (αρ. 120§3, 125) - εφόσον υπάρχει καταστατική πρόβλεψη ή συντρέχει σπουδαίος λόγος (τροποποίηση με το αρ. 23§4 ν. 4712/2020)

3. Δι' αλληλογραφίας – με επιστολική ψήφο (αρ. 126) - εφόσον υπάρχει καταστατική πρόβλεψη

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

4. Χωρίς συνεδρίαση (αρ. 135)

- Εφόσον (α) υπάρχει καταστατική πρόβλεψη, (β) δεν αντιτάσσεται μειοψηφία του 1/5 για τη λήψη απόφασης με αυτό τον τρόπο και (γ) όχι για θέματα τακτικής ΓΣ
- Πρόταση ΔΣ, αποστολή σχεδίου αποφάσεων, επεξηγήσεων κλπ Ηλεκτρονική απάντηση μετόχων
- Εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις (αρ. 137, 138) για τις ελαττωματικές αποφάσεις (αρ. 140§1)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

5. Προσυπογραφή πρακτικού χωρίς συνεδρίαση (αρ. 136)

- Υπογράφεται από όλους τους μετόχους
- Δυνατή ακόμη και με ανταλλαγή email αντί υπογραφών
- Ακόμη για πλειοψηφική απόφαση και καταγράφεται η μειοψηφία
- Σιωπηρή παραίτηση των μετόχων από το δικαίωμα συζήτησης
- Η μη τήρηση των προϋποθέσεων του αρ. 136 καθιστά την απόφαση ανυπόστατη (αρ. 140§2)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- Ουσιαστικές προϋποθέσεις (απαρτία, πλειοψηφία)
- Κεφαλαιουχική πλειοψηφία: βάση για τον υπολογισμό απαρτίας, πλειοψηφίας το εκπροσωπούμενο στη συνέλευση ποσοστό κεφαλαίου
- Απαρτία: το ελάχιστο ποσοστό κεφαλαίου (καθ' όλη τη διάρκεια της γσ) για το έγκυρο λήψης απόφασης
- Πλειοψηφία: η πρόταση συγκεντρώνει το κατά το νόμο ή καταστατικό απαιτούμενο αριθμό ψήφων (ποσοστό κεφαλαίου) από το σύνολο που εκπροσωπείται στη γσ (αρ. 132) – Απόλυτη πλειοψηφία, όχι σχετική

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

- Απλή απαρτία – Στην πρώτη, το $1/5$ (20%) του καταβεβλημένου κεφαλαίου, στην επαναληπτική οσοδήποτε (αρ. 130§1)
- Απλή πλειοψηφία – 50%+1 ψήφος
- Τα θέματα που απαιτούν αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία αφορούν κυρίως την καταστατική ΓΣ (αρ. 130§3 και 132§2)
- Αυξημένη απαρτία – Στην πρώτη, το $1/2$ του καταβεβλημένου κεφαλαίου, στην επαναληπτική $1/3$ ή για εισηγμένη $1/5$ και (αρ. 130§3,4)
- Αυξημένη πλειοψηφία – $2/3$ (αρ. 132§2)

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ – ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Άρθρα 137-140 Ν. 4548/2018
- Ακυρωσία – Ακυρότητα – Ανυπόστατο
- Διαφορές: 1. Προθεσμία προβολής (ακυρωσία < ακυρότητα)
2. Νομιμοποιούμενος (ακυρότητα προβάλλεται και από τρίτους (μη μετόχους))
- Άρθρο 138§1 - σε μη πραγματική γσ (όταν δεν υπήρξε σύγκληση γσ), η απόφαση που λήφθηκε πάσχει ακυρότητας (και δεν είναι ανυπόστατη). Άρα με την παρέλευση της ετήσιας προθεσμίας ισχυροποιείται.
- Άρθρο 138§2 – τότε η ελλιπής πρόσκληση οδηγεί σε ακυρότητα.

ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΣ – ΑΡ. 137

- Παραβάσεις της διαδικασίας λήψης απόφασης:
  - (1) ΓΣ που δεν είχε συγκληθεί ή συγκροτηθεί νόμιμα
  - (2) Αποφάσεις χωρίς νόμιμη ή καταστατική απαρτία ή πλειοψηφία.
- Ελαττωματική σύγκληση – διακρίνεται από την ανύπαρκτη σύγκληση (137§1 εδ. β' και 138§1, 2 εδ. β') η οποία οδηγεί σε ακυρότητα. Το ελάττωμα της απόφασης δσ που συγκαλεί πρέπει να οδηγεί σε μη έγκαιρη πληροφόρηση για να πάσχει η απόφαση γσ (137§1 εδ. δ')
- Μη νόμιμη συγκρότηση – όταν μέτοχος αποκλείστηκε παράνομα από τη γσ ή αντίστροφα – μόνο αν ήταν αποφασιστική συμμετοχή (137§5α)
- Μη επίτευξη απαιτούμενης απαρτίας και πλειοψηφίας (137§1 εδ. α')

ΑΚΥΡΩΣΙΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΣ – ΑΡ. 137

- Καταχρηστικές πλειοψηφικές αποφάσεις (αρ. 137§2β)
- Μη παροχή οφειλόμενων πληροφοριών (αρ. 137§2α, 141§5)
- Περιπτώσεις μη ακύρωσης – αρ. 137§5 + τη γενική αρχή της νομολογίας για επουσιώδεις παραβάσεις
- Αποκλεισμός ακύρωσης για λόγους ασφάλειας δικαίου – αρ. 137§6
- Νομιμοποίηση: μέτοχοι και μέλη δσ, όχι τρίτοι (137§3)
- Αποσβεστική προθεσμία: 4 μήνες (137§8)
- Επιτρεπτό η καταχώρηση απόφασης στο ΓΕΜΗ (αρ. 137§12)

ΑΚΥΡΟΤΗΤΑ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΓΣ – ΑΡ. 138

- Έλλειψη πραγματικής συνέλευσης
- Απόφαση αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό ή τα χρηστά ήθη
- Απόφαση εκτός αρμοδιότητας γσ
- Απόφαση σε διαρκή αντίθεση με αναγκαστικό δίκαιο (αρ. 138§4)
- Η ακυρότητα επέρχεται αυτοδικαίως (180 ΑΚ)
- Προβάλλεται εξώδικα ή δικαστικά προς την εταιρεία
- Μπορεί να ασκηθεί αναγνωριστική αγωγή από μέλη δσ, μετόχους ή τρίτους με έννομο συμφέρον
- Αποσβεστική προθεσμία ενός έτους (δεν ισχύει στο αρ. 138§4 εδ. γ')

ΑΝΥΠΟΣΤΑΤΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

- Άρθρο 139
- Αποφάσεις που ελήφθησαν με ψήφους προσώπων που, στο σύνολό τους α) δεν είχαν τη μετοχική ιδιότητα (λ.χ. οι εμφανιζόμενοι ως μέτοχοι δεν έχουν αποκτήσει εγκύτως τις μετοχές) ή β) είχαν αρυσθεί το δικαίωμα ψήφου από πρόσωπα που δεν είχαν μετοχική ιδιότητα.
- Δεν δύνανται να θεραπευθούν οι ανυπόστατες αποφάσεις
- Αναγνωριστική δικαστική απόφαση αν αμφισβητηθεί

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (ΑΡ. 77 – 115)

ΓΕΝΙΚΑ

- Σωματειακή δομή της ΑΕ και το ΔΣ διοικεί ξένη περιουσία (≠ αυτοδιαχείρισης των προσωπικών εταιρειών)
- Διαχειριστικό και εκπροσωπευτικό όργανο (αρ. 77§1)
- Συλλογικό όργανο (αρ. 77§2). 3 έως 15 μέλη (αρ. 77§3)
- Αρμόδιο να αποφασίζει για κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει διαχείριση του σκοπού της (αρ. 86§1)
- Δρα αυτόνομα και είναι το σημαντικότερο όργανο της ΑΕ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (ΑΡ. 77 – 115)

- **Αποκλειστική** αρμοδιότητα της γσ (αρ. 78§1, 117§1β) με συνήθη απαρτία και πλειοψηφία η εκλογή.
- Αποκλίσεις: πρώτο δσ, εκλογή από δσ, διορισμός από μέτοχο, 69 ΑΚ
- Θητεία το ανώτερο 6 έτη (αρ. 85§1 εδ. α) – παρατείνεται μέχρι τη λήξη της προθεσμίας να συγκληθεί η επόμενη τακτική γσ και εκλέξει νέο δσ
- **Ελεύθερα ανακλητά** τα μέλη του ΔΣ (αρ. 77§2)
- **Ελλιπές ΔΣ (αρ. 82):** Εκλογή συμβούλων από το δσ σε αντικατάσταση – χωρίς καταστατική πρόβλεψη (§1). Συνέχιση του δσ ως έχει εφόσον υπερβαίνει το ήμισυ των μελών ως είχαν και όχι κατώτερο των 3 – μόνο με καταστατική πρόβλεψη (§2)
- Προβλέπεται δημοσιότητα (αρ. 12§1γ) για το διορισμό δσ, η οποία δεν είναι συστατική, αλλά απαραίτητη για να αντιτάσσεται στους τρίτους.
- Τυχόν ελαττώματα του διορισμού καλύπτονται αν τηρήθηκε η δημοσιότητα – αφού δεν μπορούν να αντιταχθούν στους τρίτους (αρ. 84)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Υποχρέωση Πίστης (αρ. 97)
- Σχέση εμπιστοσύνης με την εταιρεία
- Να προωθούν τα συμφέροντα της εταιρείας και να παραλείπουν ενέργειες που μπορεί να τα βλάψουν.
- Να μην επιδιώκουν ίδια συμφέροντα. Να αποκαλύπτουν σύγκρουση συμφερόντων και να μην ψηφίζουν. Να τηρούν αυστηρή εχεμύθεια.
- Υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού κατά της εταιρείας (αρ. 98). Μόνο με προηγούμενη άδεια της γσ ή καταστατική πρόβλεψη, επιτρέπεται. Σε περίπτωση παράβασης αποζημίωση ή υποκατάσταση στη σύμβαση κατ' επιλογήν της εταιρείας (98§2).

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Υποχρέωση επιμέλειας
- Να διοικούν προάγοντας το εταιρικό συμφέρον (96§1 εδ. β') και καταβάλλοντας την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία (102§2).
- Η ανάθεση αρμοδιοτήτων δεν απαλλάσσει – καθήκον εποπτείας.
- Συναλλαγές με μέλη ΔΣ και συνδεδεμένα μέρη (αρ. 99 – 101)
- Κυριότερες διαφορές με το αρ. 23α ν. 2190/1920:
  - (1) Ενιαία ρύθμιση των συναλλαγών (κατάργηση διάκριση πιστωτικών και μη συμβάσεων)
  - (2) Κανόνας η άδεια από το ΔΣ αντί για ΓΣ
  - (3) Διεύρυνση των εξαιρέσεων
  - (4) Για εισηγμένες και έκθεση ορκωτού λογιστή ή ανεξάρτητου προσώπου

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΔΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

- Η σύναψη οποιονδήποτε συμβάσεων με συνδεδεμένα πρόσωπα (αρ. 99§2) είναι άκυρη, χωρίς ειδική άδεια ΔΣ ή ΓΣ
- Συναλλαγές που εμπίπτουν: Οποιαδήποτε σύμβαση ή παροχή ασφαλειών και εγγυήσεων προς τρίτους υπέρ αυτών
- Εξαιρέσεις (αρ. 99§3): Τρέχουσες συναλλαγές, συμβάσεις για αποδοχές δσ, τραπεζικές συναλλαγές, πιστώσεις για απόκτηση ιδίων μετοχών (αρ. 99§1 και 51§1,3 εδ. β'), συναλλαγές του αρ. 19 και συμβάσεις με μετόχους και θυγατρικές υπό τους όρους του αρ. 99§3δ, ε, στ
- Πρόσωπα που υπάγονται (αρ. 99§2): μέλη δσ, υποκατάστατα μέλη δσ, τα πρόσωπα που ελέγχουν την εταιρεία και μέλη της οικογένειάς τους και τα πρόσωπα που το καταστατικό ορίζει

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΜΕΛΗ ΔΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

- Την άδεια χορηγεί το δσ για έξι μήνες ή για επαναλαμβανόμενες συμβάσεις για ένα χρόνο με το ίδιο πρόσωπο (αρ. 100§1)
- Η απόφαση δημοσιεύεται στο ΓΕΜΗ (αρ. 101§2) και εκκινεί η προθεσμία 10 ημερών του άρ. 100§3 για να ζητηθεί από το 1/20 του κεφαλαίου (όχι κάτω του 1% με καταστατική πρόβλεψη) σύγκληση ΓΣ – Σε αυτήν δεν μετέχει ο ενδιαφερόμενος (αρ. 100§5) με τις εξαιρέσεις όμως του εδ. γ'
- Δεν απαιτείται άδεια μεταξύ εταιρείας και μοναδικού μετόχου αλλά καταχώριση στα πρακτικά ή έγγραφος τύπος (αρ. 101§4)

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ - ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Στα άρθρα 90 και 91 ρυθμίζονται τα σχετικά με τον τόπο και τη διαδικασία σύγκλησης
- Η διαδικασία δεν είναι απαραίτητη εφόσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη και δεν αντιλέγουν (αρ. 91§2 εδ. β').
- Δεν υφίσταται νόμιμη σύνθεση αν τα μέλη είναι λιγότερα από τον ελάχιστο αριθμό.
- Υφίσταται απαρτία αν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται το ήμισυ + 1 των συμβούλων και αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία.
- Τα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας μπορούν μόνο να αυξηθούν από το καταστατικό όχι να μειωθούν.
- Αρ. 94 – Απόφαση διά περιφοράς με υπογραφή όλων ακόμα και για πλειοψηφική απόφαση.

ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ - ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Αρ. 95 – Άκυρες είναι οι αποφάσεις του δσ, των οποίων το περιεχόμενο αντίκειται στο νόμο (και χρηστά ήθη) ή το καταστατικό (§1)
- ή που λήφθηκαν με διαδικαστικές παραβάσεις / τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό, εφόσον είναι πλειοψηφικές και όχι ομόφωνες από όλα τα μέλη του ΔΣ (§2)
- Ελάττωμα της ψήφου θα επηρεάζει το κύρος της απόφασης μόνο αν αυτή ήταν κρίσιμη για την πλειοψηφία (Αιτ. εκθ. Ν. 4548/2018)
- Ομοίως αν ψηφίζει μέλος παρά την ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων (97§3)
- Την ακυρότητα μπορούν να επικαλεσθούν, εντός 6 μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο ΓΕΜΗ, ή από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών, τα μέλη του δσ, τρίτοι δε, μέτοχοι ή μη, αν έχουν προσωπικό και ειδικό έννομο συμφέρον (αρ. 95§3).
- Χωρίς προθεσμία για αποφάσεις σε διαρκή αντίθεση με διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, από τους μετόχους (χωρίς ειδικό έννομο συμφέρον) ή και αυτεπάγγελτα από το δικαστήριο
- **Ανυπόστατες** αποφάσεις του δσ συνιστούν οι ληφθείσες με πρακτικό διά περιφοράς που δεν υπεγράφη από όλα τα μέλη (αιτ. εκθ.).
- Για τις αποφάσεις που αναφέρονται περιοριστικά στο 95§4 εδ. α' εφαρμόζονται αναλογικά τα αρ. 137 και 138 (ακυρότητα – ακυρώσιμια). Χωρίς να ισχύει όμως η ακυρώσιμια για καταχρηστικές αποφάσεις (95§4 εδ. β').
- Ισχύει το 86§2,3 για την προστασία των τρίτων όταν συναλλάχθηκαν βάσει ελαττωματικής απόφασης του δσ (αρ. 95§6).

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- **Εκπροσωπευτική εξουσία**: Αρχή της συλλογικής δράσης (77§1 εδ. γ', 86§1)
- Συλλογική εκπροσώπηση αρκεί η συμμετοχή των απαραίτητων για τη λήψη απόφασης και όχι όλων
- Η αρχή της συλλογικής δράσης δεν είναι αναγκαστικό δίκαιο και κατά κανόνα η εκπροσώπηση ανατίθεται σε μέλη με αρμοδιότητες (αρ. 87) και σε τρίτα πρόσωπα μη μέλη.
- Απεριόριστη: Δεν περιορίζεται στα όρια του εταιρικού σκοπού και την εταιρεία δεσμεύουν και πράξεις εκτός εταιρικού σκοπού εκτός αν αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε (αρ. 86§2)
- Μη περιορίσιμη: Περιορισμοί του καταστατικού δε αντιτάσσονται στους τρίτους (αρ. 86§3)
- **Διαχειριστική εξουσία**: Περιορισμένη και περιορίσιμη

ΕΥΘΥΝΗ ΜΕΛΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

- Άρθρα 102 – 108 – Αναγκαστικό δίκαιο – Εσωτερική ευθύνη
- Ειδική μορφή ευθύνης για την προστασία της εταιρικής περιουσίας και έμμεσα των εταιρικών δανειστών
- Ευθύνεται κάθε μέλος δσ, μέλος με ελαττωματικό διορισμό και υποκατάστατο πρόσωπο (αρ. 102§1,5) για παράβαση των καθηκόντων του.
- Αποκλεισμός ευθύνης: (1) επιμέλεια συνετού επιχειρηματία (§2), (2) Κανόνας επιχειρηματικής κρίσης (§4), (3) Εισήγηση ή γνώμη ανεξάρτητου οργάνου ή επιτροπής (§4 εδ δ')
- Εις ολόκληρον ευθύνη των μελών δσ που συναποφάσισαν ή συνέπραξαν (αρ. 102§3)
- Αρ. 102§7 – μόνο υπό προϋποθέσεις απαλλαγή του δσ
- Τριετής παραγραφή (102§6)
- Άσκηση εταιρικής αγωγής από το δσ (αρ. 103) ή κατόπιν αιτήματος της μειοψηφίας των μετόχων (αρ. 104)
- Διορισμός ειδικού εκπροσώπου (αρ. 105)
- Ευθύνη έναντι των μετόχων μόνο για άμεση ζημία
- Ευθύνη έναντι των εταιρικών δανειστών κατά το άρθρο 98 ΠτΚ για την παρέλκυση της πτώχευσης και για την με δόλο ή βαρεία αμέλεια πρόκληση παύσης πληρωμών.